Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS BESLUT (prövningstillståndsavdelningen)

30 januari 2023 *

”Överklagande – EU-varumärke – Prövningstillstånd – Artikel 170b i domstolens rättegångsregler – Ansökan avser en fråga som har betydelse för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten – Prövningstillstånd meddelas”

I mål C-580/22 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 1 september 2022,

Bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH, Bonn (Tyskland), företrätt av T. Wendt, Rechtsanwalt,

sökande,

i vilket de andra parterna är:

Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO)

svarande i första instans,

Bayerischer Rundfunk, München (Tyskland),

Hessischer Rundfunk, Frankfurt am Main (Tyskland),

Mitteldeutscher Rundfunk, Leipzig (Tyskland),

Norddeutscher Rundfunk, Hamburg (Tyskland),

Rundfunk Berlin-Brandenburg, Berlin (Tyskland),

Saarländischer Rundfunk, Saarbrücken (Tyskland),

Südwestrundfunk, Maintz (Tyskland),

Westdeutscher Rundfunk Köln, Köln (Tyskland),

Radio Bremen, Bremen(Tyskland),

* Rättegångsspråk: tyska.

intervenienter i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (prövningstillståndsavdelningen)

sammansatt av vice-ordföranden L. Bay Larsen, samt domarna M. Safjan (referent) och N. Jääskinen,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

på förslag av referenten och efter att ha hört generaladvokaten G. Pitruzzella,

följande

Beslut

1 Bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH har yrkat att domstolen ska upphäva det beslut som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 16 juni 2022, Bonnanwalt mot EUIPO – Bayerischer Rundfunk m.fl. (tagesschau) (T-83/20, ej publicerat, EU:T:2022:369) (nedan kallat det överklagade beslutet), genom vilket tribunalen avvisade överklagandet om ogiltigförklaring av det beslut som meddelades av andra överklagandenämnden vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO) den 12 december 2019 (ärende R 1487/2019-2) avseende ett upphävandeförfarande av ett EU-varumärke mellan Bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft och intervenienterna i första instans.

Prövning av ansökan om prövningstillstånd

2 I artikel 58a första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol anges att för att domstolen ska pröva ett överklagande av ett avgörande av tribunalen som avser ett beslut av en oberoende överklagandenämnd vid EUIPO krävs att domstolen först meddelar prövningstillstånd.

3 I artikel 58a tredje stycket i stadgan anges att prövningstillstånd ska meddelas, helt eller delvis, i enlighet med de närmare bestämmelser härom som föreskrivs i domstolens rättegångsregler, om överklagandet aktualiserar en fråga som är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten.

4 Enligt artikel 170a.1 i rättegångsreglerna ska klaganden, i de fall som avses i artikel 58a första stycket i stadgan, bifoga en ansökan om prövningstillstånd till överklagandet, i vilken klaganden ska ange den fråga som aktualiseras genom överklagandet och som är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten och vilken ska innehålla samtliga uppgifter som domstolen behöver för att kunna ta ställning till den.

5 Enligt artikel 170b.1 och 170b.3 i rättegångsreglerna ska domstolen så snart som möjligt avgöra ansökan om prövningstillstånd genom ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat.

Klagandens argument

6 Klaganden har till stöd för sin ansökan om prövningstillstånd gjort gällande att den anförda rättsliga grunden aktualiserar frågor som är av vikt för enhetligheten och konsekvensen i, och utvecklingen av, unionsrätten.

7 Så är fallet med den första delen av den första grunden för överklagandet, genom vilken klaganden i första hand har kritiserat tribunalen för att den, i punkt 33 och följande punkter i det överklagade beslutet, fann att domstolens praxis avseende advokatens oberoende i förhållande till klienten, som följer av bland annat domen av den 24 mars 2022, PJ och PC/EUIPO (C-529/18 P och C-531/18 P, EU:C:2022:218), även var tillämplig när klienten är en juridisk person.

8 Klaganden har i andra hand, genom den första grundens andra del, gjort gällande att tribunalen åtminstone borde ha beaktat att förfarandet för upphävande enligt artikel 63.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken (EUT L 154, 2017, s. 1) tjänar ett allmänintresse och att detta intresse sammanfaller med intresset hos varje potentiellt ombud, vilket innebär att en advokat som företräder en klient som ansöker om upphävande även agerar i eget intresse.

9 Den andra grunden för överklagandet ger upphov till den viktiga frågan huruvida tribunalen, innan den avvisar en talan eller ett överklagande, är skyldig att, mot bakgrund av artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), underrätta den berörda parten om detta för att göra det möjligt för parten att låta sig företrädas i vederbörlig ordning, när så inte är fallet.

Domstolens bedömning

10 Domstolen erinrar inledningsvis om att det ankommer på klaganden att visa att de frågor som aktualiseras genom överklagandet är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten (beslut av den 10 december 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punkt 20 och där angiven rättspraxis).

11 Såsom framgår av artikel 58a tredje stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, jämförd med artikel 170a.1 och artikel 170b.4 andra meningen i domstolens rättegångsregler, ska ansökan om prövningstillstånd innehålla samtliga uppgifter som domstolen behöver för att kunna ta ställning till ansökan och, om prövningstillstånd meddelas för viss del av överklagandet, bestämma vilka grunder eller delgrunder för överklagandet som ska behandlas i svarsskrivelsen. Eftersom syftet med det förfarande för prövningstillstånd som avses i artikel 58a i stadgan är att begränsa domstolens kontroll till frågor som är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten, ska nämligen endast grunder som aktualiserar sådana frågor och som klaganden har styrkt prövas av domstolen i målet om överklagande (beslut av den 10 december 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21P. EU:C:2021:1050, punkt 21 och beslut av den 16 november 2022, EUIPO/Nowhere, C-337/22P, EU:C:2022:908, punkt 24).

12 Detta innebär att klaganden i ansökan om prövningstillstånd under alla omständigheter på ett klart och tydligt sätt måste ange de grunder som åberopas till stöd för överklagandet och lika klart och tydligt ange vilken rättsfråga som varje grund aktualiserar samt precisera om denna fråga är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten och specifikt ange skälen till att frågan är av vikt utifrån det åberopade kriteriet. Vad särskilt gäller

grunderna för överklagandet ska det i ansökan om prövningstillstånd preciseras vilken bestämmelse i unionsrätten eller rättspraxis som har åsidosatts genom den överklagade domen eller det överklagade beslutet. I ansökan ska kortfattat anges vad den felaktiga rättstillämpning som tribunalen påstås ha gjort sig skyldig till består i och ange i vilken utsträckning detta fel har påverkat utgången i den överklagade domen eller det överklagade beslutet. Om den felaktiga rättstillämpning som åberopats följer av att tribunalen har åsidosatt rättspraxis, ska klaganden i ansökan om prövningstillstånd kortfattat, men klart och tydligt, ange följande. För det första ska klaganden precisera var den påstådda motstridigheten finns, med angivande av både de punkter i den överklagade domen eller det överklagade beslutet som klaganden ifrågasätter och de punkter i domstolens eller tribunalens avgörande som påstås ha åsidosatts. För det andra ska klaganden ange de konkreta skälen till att den påstådda motstridigheten aktualiserar en fråga som är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten (beslut av den 10 december 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punkt 22 och där angiven rättspraxis).

13 För det första kan det i förevarande fall konstateras att det i ansökan om prövningstillstånd klart och tydligt anges två grunder som avser dels en felaktig tillämpning av domstolens praxis avseende tillämpningen av artikel 19 tredje stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, dels åsidosättande av artikel 47 i stadgan.

14 För det andra, vad gäller den första grunden, erinrar domstolen om att det i ansökan om prövningstillstånd tillräckligt anges vari det påstådda felet till följd av ett åsidosättande av rättspraxis består, i vilken mån detta påstådda fel har påverkat utgången i det överklagade beslutet, och de konkreta skälen till varför ett sådant fel, om det antas vara fastställt, ger upphov till en fråga som är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten. Det framgår nämligen av ansökan att det påstådda felet består i den omständigheten att den rättspraxis som följer av punkt 81 i domen av den 24 mars 2022, PJ och PC/EUIPO (C-529/18 P och C-531/18 P, EU:C:2022:218), – enligt vilken klienten, som är en fysisk person, själv är delägare och en av byråns grundare och som av denna anledning kan utöva en faktisk kontroll över medarbetaren, ska anses ha påverkat de band som finns mellan den advokat som är medarbetare och den klient som är delägare är sådana att de uppenbart undergräver advokatens oberoende – har tillämpats på klaganden, som är en juridisk person, i punkterna 33 och följande i det överklagade beslutet. Enligt nämnda ansökan skulle talan ha kunnat tas upp till sakprövning om ett sådant fel hade konstaterats.

15 I enlighet med den bevisbörda som åvilar den som ansöker om prövningstillstånd, måste klaganden visa att överklagandet, oberoende av de rättsfrågor som åberopats däri, aktualiserar en eller flera frågor som är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten, eftersom räckvidden av detta kriterium går utöver ramen för den överklagade domen och, i slutändan, för överklagandet (beslut av den 16 november 2022, EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, punkt 32 och där angiven rättspraxis).

16 Detta innebär i sig att klaganden ska visa att överklagandet aktualiserar sådana frågor och att dessa frågor är av sådan vikt, med åberopande av konkreta och specifika omständigheter i det enskilda fallet, och inte enbart med åberopande av allmänt hållna argument (beslut av den 16 november 2022, EUIPO/Nowhere C-337/22 P, EU:C:2022:908, punkt 33 och där angiven rättspraxis).

17 I förevarande fall har klaganden angett den fråga som aktualiseras genom den första grunden, vilken i huvudsak består i att fastställa huruvida den rättspraxis som följer av punkt 81 i domen av den 24 mars 2022, PJ och PC/EUIPO (C-529/18 P och C-531/18 P, EU:C:2022:218), avseende tillämpningen av artikel 19 tredje stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, innebär att det föreligger en uppenbar kränkning av advokatens oberoende även när klienten är en juridisk person vars chef är ägare av den advokatbyrå där den advokat som företräder nämnda klient är anställd.

18 Klaganden har vidare påpekat att den rättsfråga som aktualiseras genom den första grunden går utöver ramen för denna grund och långt utöver varumärkesrättens område, eftersom svaret på frågan kommer att ge vägledning i frågan hur klienten ska företrädas och följaktligen huruvida en talan kan tas upp till sakprövning, Vidare har klaganden redogjort för de konkreta skälen till att en sådan fråga är av vikt för enhetligheten och konsekvensen i, och utvecklingen av, unionsrätten.

19 För det tredje, vad gäller den fråga som tagits upp i den andra grunden för överklagandet, konstaterar domstolen att det i ansökan om prövningstillstånd på ett tillräckligt sätt redogörs för vari det påstådda felet till följd av ett åsidosättande av rättspraxis består, i vilken mån detta påstådda fel har påverkat utgången i det överklagade beslutet, och de konkreta skälen till att ett sådant fel, om det antas vara fastställt, ger upphov till en fråga som är av vikt för enhetligheten eller konsekvensen i, eller utvecklingen av, unionsrätten.

20 Det framgår nämligen av ansökan att den påstådda felaktiga rättstillämpningen består i att tribunalen inte meddelade klaganden att denne inte företräddes i vederbörlig ordning av en advokat i den mening som avses i artikel 51.1 i tribunalens rättegångsregler och artikel 19 tredje och fjärde styckena i stadgan för Europeiska unionens domstol och att han inte getts möjlighet att låta sig företrädas i vederbörlig ordning. Klaganden har dessutom i tillräcklig utsträckning förklarat att den omständigheten att tribunalen, innan den fann att klagandens talan inte kunde tas upp till sakprövning, inte gav klaganden möjlighet att byta ombud i rätt tid, påverkade utgången av det överklagade beslutet. I annat fall skulle klaganden nämligen ha haft möjlighet att undvika att talan avvisades.

21 Klaganden har slutligen angett den fråga som aktualiseras genom den andra grunden, vilken i huvudsak består i att fastställa huruvida artikel 47 i stadgan – när en part, enligt tribunalen, inte i vederbörlig ordning företräds av en advokat i den mening som avses i artikel 51.1 i tribunalens rättegångsregler, jämförd med artikel 19 tredje och fjärde styckena i stadgan för Europeiska unionens domstol – innebär att tribunalen, innan den fattar ett beslut om att avvisa talan, ska underrätta nämnda part om situationen och göra det möjligt för denne att låta sig företrädas i vederbörlig ordning. Vidare framgår det av ansökan om prövningstillstånd att vikten av en eventuell skyldighet för tribunalen att bereda en sökande möjlighet att byta ombud innan det slås fast att hans talan inte kan tas upp till sakprövning går utöver ramen för det överklagade beslutet. Det ska i detta hänseende erinras om att en sådan fråga inte är knuten till ett särskilt område inom unionsrätten, utan avser varje typ av mål vid tribunalen för vilka det krävs att klienten ska företrädas av en advokat i den mening som avses i artikel 19 tredje stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, jämförd med artikel 53 första stycket i denna stadga.

22 Mot bakgrund av de omständigheter som klaganden har anfört visar förevarande ansökan om prövningstillstånd att överklagandet ger upphov till frågor som är av vikt för enhetligheten och konsekvensen i, och utvecklingen av, unionsrätten.

23 Mot bakgrund av det ovan anförda ska prövningstillstånd meddelas för överklagandet i dess helhet.

Rättegångskostnader

24 Enligt artikel 170b.4 i domstolens rättegångsregler ska förfarandet fortsätta i enlighet med artiklarna 171–190a i rättegångsreglerna om prövningstillstånd meddelas för hela eller en viss del av överklagandet enligt de kriterier som anges i artikel 58a tredje stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol.

25 Enligt artikel 137 i rättegångsreglerna, som är tillämplig i mål om överklagande enligt artikel 184.1 i rättegångsreglerna, ska domstolen besluta om rättegångskostnader i den dom eller det särskilt uppsatta beslut genom vilket målet avgörs slutligt.

26 Eftersom ansökan om prövningstillstånd har bifallits ska frågan om rättegångskostnaderna anstå.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (prövningstillståndsavdelningen) följande:

1) Prövningstillstånd meddelas.

2) Frågan om rättegångskostnader anstår.

Underskrifter